

Projekt predefiniowany „Budowanie potencjału instytucjonalnego średnich i małych miast w Polsce na rzecz wdrażania skutecznych lokalnych polityk rozwoju” - wspierający działania MliR w ramach Programu „Rozwój lokalny”

Tomasz Potkański, Z-ca dyrektora Biura Związku Miast Polskich

Cele projektu predefiniowanego:

Zapewnienie pomocy doradczej **ok. 50 miastom**, wyłonionym przez MliR w otwartym naborze

Zapewnienie **ok.15 miastom** – beneficjentom konkursu grantowego - stałej pomocy doradczej, która pozwoli na skuteczne wdrożenie opracowanych planów rozwoju,

Wypracowanie oraz upowszechnienie **modelu zintegrowanego rozwoju lokalnego** w wymiarze terytorialnym

Wypracowanie **rekomendacji w zakresie rozwoju instytucjonalnego i upowszechnienie** – wśród pozostałych samorządów w kraju.

Rozwój **współpracy bilateralnej** między samorządami i instytucjami polskimi, a ich odpowiednikami z Państw Donorów (MF EOG – Norwegia i Islandia)

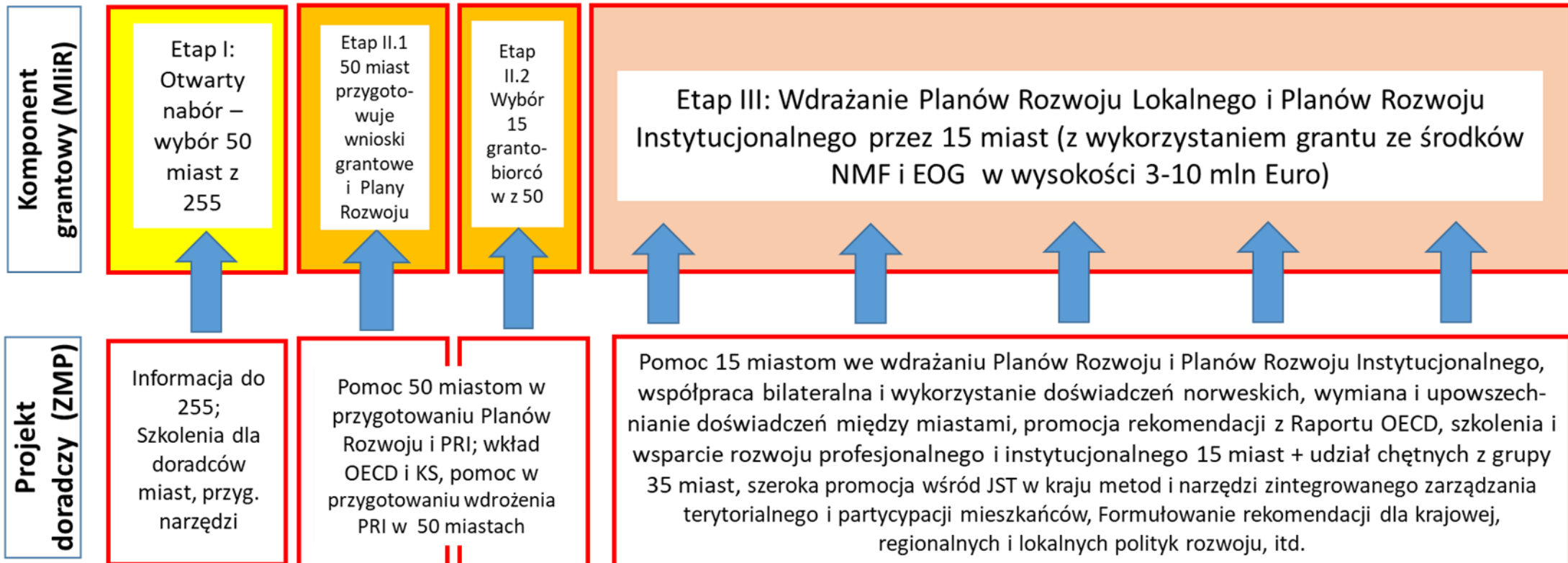
Partnerzy projektu predefiniowanego i ich zadania:

- **Związek Miast Polskich** – komponent szkoleniowo-doradczy i całościowa koordynacja wsparcia dla miast w ramach programu „Rozwój lokalny”
- **Instytut Rozwoju Miast i Regionów** – wsparcie w komponencie szkoleniowo-doradczym (zastosowania narzędzi w zakresie monitoringu, mieszkalnictwa, rewitalizacji, gospodarki nieruchomościami i gospodarki przestrzennej)
- **OECD - wsparcie rozwoju instytucjonalnego w miastach (50 i dalsze)**
- **Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych (KS)** – doświadczenia norweskie (beneficjentami będzie 50, a następnie 15 miast polskich)

Struktura i harmonogram projektu predefiniowanego - wsparcie eksperckie

2019			2020				2021				2022				2023				2024
II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw
I Etap			II Etap				III Etap												

Filozofia Programu „Rozwój lokalny” i projektu predefiniowanego

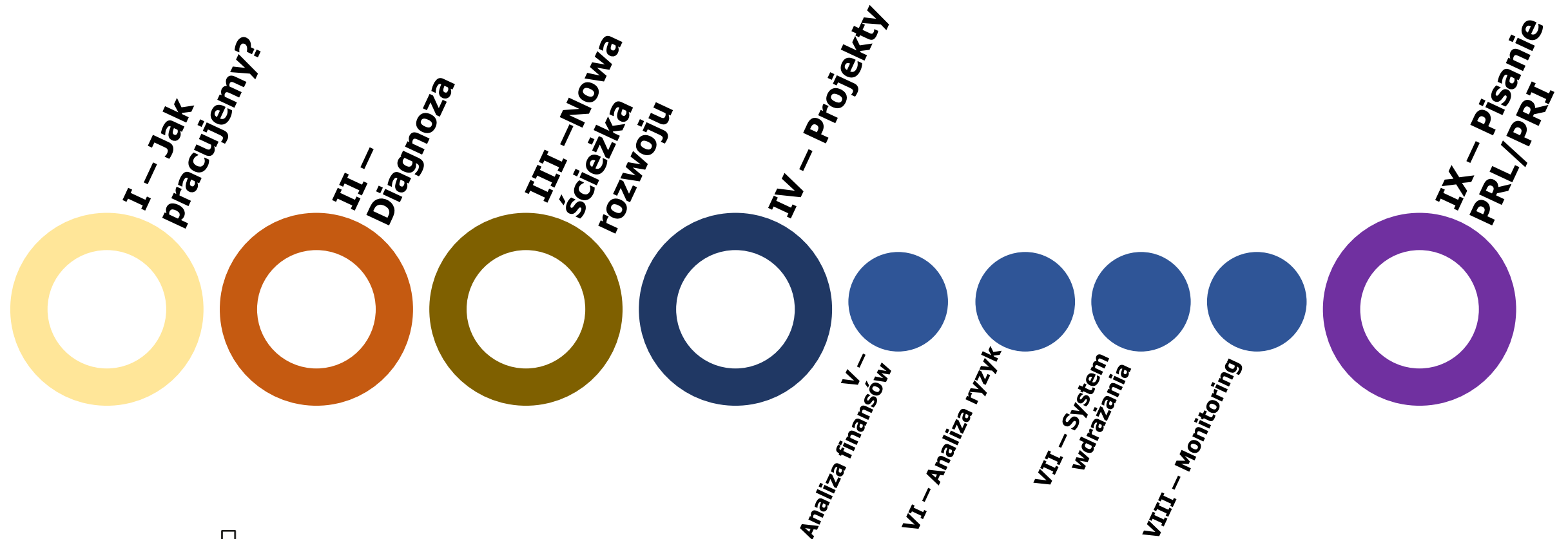

1. Rozwiązywanie fundamentalnych problemów rozwojowych dużej części polskich miast. Problemy wynikają z uwarunkowań strukturalnych i zewnętrznych.
2. Program umożliwia otrzymanie grantu na przedsięwzięcia wynikające z opracowanego planu rozwoju lokalnego, **ale wymaga przeprowadzenia procesu refleksji nad kierunkami rozwoju i adekwatnością lokalnej polityki wobec istniejących wyzwań i zastosowania podejścia zintegrowanego.**
3. Projekt jest okazją do sformułowania na nowo planu rozwoju miasta – nie w kategoriach ilościowych, ale jakościowych.
4. Środków EOG w ramach konkursu nie wystarczy dla wszystkich 50 miast, ale wszystkie 50 może wykorzystać sformułowane w ramach projektu plany rozwoju do strategicznej alokacji własnych środków inwestycyjnych i do ubiegania się o wsparcie z innych źródeł (unijnych, krajowych i prywatnych).

Program „Rozwój lokalny” i projekt predefiniowany - jako narzędzie zmiany i laboratorium podejścia zintegrowanego

- 1. Punkt wyjścia – pogłębiona diagnoza problemów rozwojowych i identyfikacja** kluczowych problemów dla rozwoju miasta - weryfikacja posiadanej diagnozy w oparciu o dodatkowe dane, analizy i narzędzia oraz szeroki udział interesariuszy;
- 2. Filozofia pracy:**
  - 1) Koncentracja na kluczowym problemie (-ach), którego (-ych) rozwiązanie w skali kilku lat tworzy szansę na uruchomienie lokalnych potencjałów rozwojowych. Sformułowanie zintegrowanego programu rozwoju (nowej ścieżki rozwoju).
  - 2) Konsekwentne stosowanie **zintegrowanego podejścia terytorialnego do rozwoju lokalnego**, opartego na partnerstwie i współpracy z sektorem społecznym, gospodarczym, z sąsiednimi jednostkami samorządu i instytucjami adm. rządowej położonymi w obszarze funkcjonalnym miasta
- 3. Filozofia przekłada się na model procesu wsparcia miast w pracy nad Planem Rozwoju Lokalnego i Planem Rozwoju Instytucjonalnego**

Proces przygotowania Planów Rozwoju Lokalnego i Rozwoju Instytucjonalnego (PRL / PRI)

Plany Rozwoju Instytucjonalnego (PRI)

Treść Planów Rozwoju Instytucjonalnego (opisana w Regulaminie konkursu) powinna wynikać z:

1. Wniosków z procesu przygotowania PRL – tzn. wszystkie zidentyfikowane deficyty organizacyjne i braki mogą się stać treścią PRI
2. **Wykonanej samooceny stanu rozwoju instytucjonalnego wg metody OECD**

Planujemy, że wsparcie eksperckie i szkoleniowe Projektu predefiniowanego w zakresie realizacji zadań nie inwestycyjnych (miękkich) wskazanych w PRI będzie dostępne dla 50 miast już w trakcie procesu oceny wniosków (2-ga połowa 2020 – a więc jeszcze w trakcie II etapu naboru)

Projekt predefiniowany – stan przygotowań (doradcy)

1. Program przygotowawczy dla doradców miast - cel:
  - 1) Wzmocnienie kompetencji doradców do prowadzenia procesu doradczego wg. jednolitego uzgodnionego standardu
  - 2) Wzmocnienie i wyrównanie wiedzy doradców nt. doświadczeń i dobrych praktyk wdrażania innowacji w różnych sektorach działalności samorządu lokalnego
2. Stan przygotowań i dalsze kroki:
  - 1) Ponad 50 doradców uczestniczy w programie przygotowawczym
  - 2) Zakończono 10 dwudniowych zjazdów szkoleniowych – kolejnych 9 do listopada
  - 3) Zakres szkoleń: ustandaryzowany proces pracy doradczej z miastem, wiedza merytoryczna nt. obszarów tematycznych rozwoju społ.-gosp. miast, dobre praktyki
  - 4) Trwa przygotowanie lub dopracowywanie narzędzi wspomagających proces
3. W momencie wyboru 50 miast zespół doradców miast będzie gotowy do pracy

Projekt predefiniowany – stan przygotowań (narzędzia)

Przygotowanie narzędzi wspomagających proces planowania PRL i PRI – w trakcie:

1. Trwa aktualizacja Monitora Rozwoju Lokalnego (www.systemanaliz.pl) o nowe dane
2. Dane szczegółowe z US i ZUS nt. struktury PIT/CIT oraz struktury rynku pracy w mieście
3. Dane szczegółowe z Bazy GUS Olsztyn nt. kierunków migracji mieszkańców miasta
4. Narzędzia wspomagające weryfikację diagnozy i budowanie ścieżki rozwoju: narzędzie mapowania interesariuszy, ankiety do badań bezpośrednich opinii interesariuszy,
5. Analiza długookresowych skutków finansowych projektów dla budżetów miast z wykorzystaniem modułu Symulacje WPF w BeSTi@
6. Analiza potencjału nieruchomości miejskich z pkt widzenia potencjału rozwojowego
7. Matryca potencjałów i deficytów instytucjonalnych
8. **Narzędzie do samooceny stanu rozwoju instytucjonalnego do prowadzenia rozwoju – wg OECD**

Zespół IRMIR rozpoczął pracę nad przygotowaniem:

1. oprogramowania do funkcjonowania Miejskiego systemu informacji geograficznej (M-GIS) jako narzędzia do analiz i monitorowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem zróżnicowania wewnątrzgminnego
2. narzędzia do oceny potencjału inwestycyjnego składników mienia komunalnego z punktu widzenia wspierania polityki rozwoju
3. Programu szkoleń podnoszących kompetencje grona pracowników samorządowych 50 miast – w obszarach kluczowych dla realizacji lokalnej polityki rozwoju: efektywnego zarządzania majątkiem komunalnym, lokalnej polityki mieszkaniowej, rewitalizacji i innych szkoleń profilowanych pod konkretne potrzeby miasta – *zakładamy, że szkolenia będą dostępne dla 50 miast już w trakcie procesu oceny wniosków (2-ga połowa 2020 – w trakcie II etapu projektu)*

1. **Raport: *Przegląd stanu zarządzania w samorządzie lokalnym w Polsce pod względem potencjału instytucjonalnego do skutecznego planowania i realizacji własnych polityk rozwojowych***. Analiza obejmie 8 obszarów zarządzania w gminie:
  - 1) Koordynacja działań pomiędzy wydziałami i jednostkami organizacyjnymi w obrębie miasta w celu wdrażania zintegrowanego planowania strategicznego i poprawy jakości realizowanych usług;
  - 2) System planowania strategicznego w jednostce samorządu;
  - 3) Zakres w jakim podejmowanie decyzji opiera się na analizie wyników dostarczanych usług oraz mierzalnych i obiektywnych faktach;
  - 4) Integracja planowania strategicznego i finansowego w jednostce samorządu;
  - 5) Współpraca międzysamorządowa, międzypoziomowa, a efektywność procesów inwestycyjnych;
  - 6) Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi w polskich miastach i gminach;
  - 7) Realizacja zasad partycypacji obywatelskiej i przejrzystości w zarządzaniu;
  - 8) Stan i warunki poprawy efektywności zarządzania w jednostkach adm. samorządowej (...).
2. ***Przegląd stanu zarządzania*** będzie wykonany na podstawie kwestionariusza i wywiadów
3. **Przygotowanie narzędzia samooceny stanu rozwoju instytucjonalnego** – punkt wyjścia do przygotowania Planów Rozwoju Instytucjonalnego dla 50 miast w projekcie

1. **I misja do Polski: 9-10 września 2019 - dyskusja nad założeniami do kwestionariusza**
2. II misja do Polski: 21-23 października 2019 – dyskusja i zatwierdzenie **kwestionariusza**
3. Badania z wykorzystaniem kwestionariusza na próbie 100 JST w skali kraju: październik – grudzień 2019
4. Opracowanie **narzędzia do samooceny** stanu rozwoju instytucjonalnego: styczeń 2020
5. Pilotaż narzędzia do samooceny (..): styczeń/luty 2020
6. Wykorzystanie narzędzia przez 50 miast przygotowujących wnioski: marzec 2020
7. Wizyty i wywiady pogłębione zespołu OECD (*peer review*) w wybranej grupie JST (nie biorących udziału w procesie aplikacyjnym do programu RL): marzec – kwiecień 2020
8. Przygotowanie przez zespół OECD wstępnej wersji **Raportu nt. stanu zarządzania w samorządzie lokalnym w Polsce pod względem potencjału instytucjonalnego do skutecznego planowania i realizacji własnych polityk rozwoju**: maj – lipiec 2020
9. Dyskusja nad projektem Raportu OECD w Polsce: sierpień – październik 2020
10. Zatwierdzenie **Raportu** przez wewnętrzne organy w ramach OECD: listopad 2020
11. Konferencje upowszechniające w Polsce i dyskusja publiczna: grudzień – marzec 2021

Rola KS:

- 1) Przekazywanie polskim samorządom wiedzy i doświadczeń w rozwiązywaniu podobnych problemów przez samorzady z Norwegii i Islandii
- 2) Nawiązywanie i rozwijanie dwustronnych relacji samorządów polskich i norweskich
- 3) KS jako przedstawiciel strony norweskiej w Programie „Rozwój lokalny” – weźmie udział w pracach Komitetu Wyboru Projektów do dofinansowania

Stan prac i następne kroki:

- 1) Trwa budowanie wiedzy doradców miast nt. samorządu norweskiego – cel: efektywne wsparcie planowania współpracy miast polskich i norweskich w Etapie 3 projektu
- 2) Organizacja wizyt studyjnych w samorządach norweskich dla burmistrzów/prezydentów 50 miast w Etapie 2 projektu: luty / marzec 2020
- 3) Organizacja wizyt studyjnych dla kluczowego personelu 15 miast: grudzień 2020 - luty 2021
- 4) Rozpoczęto poszukiwania chętnych miast z Norwegii i Islandii – przyszłych partnerów dla ok. 15 polskich miast, które otrzymają granty. Współpraca (nieobligatoryjna): 2021-2023

Podsumowanie: Czego oczekujemy od Projektu predefiniowanego?

Oczekujemy, że projekt ten pozwoli:

- **miastom uczestniczącym w projekcie** zbudować nową ścieżkę rozwoju – opartą o pełne wykorzystanie wewnętrznych zasobów lub wzmocnić istniejącą – jeśli spełnia te warunki;
- **ogółowi samorządów** skorzystać z doświadczeń szerokiej integracji lokalnych działań rozwojowych (między sektorami w obrębie administracji samorządowej, między sektorem publicznym, prywatnym i społecznym, oraz między samorządami w obszarach funkcjonalnych miast);
- **Ministerstwu Inwestycji i Rozwoju** przygotować skuteczną interwencję na szerszą skalę (rola projektu pilotażowego) i poprzez kształtowanie uwarunkowań prawnych wspierać potencjał własny miast w rozwiązywaniu lokalnych problemów rozwojowych.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

*Dziękuję w imieniu ZMP
i partnerów projektu
predefiniowanego:
OECD
KS
IRMIR*

Norweski Związek
Władz Lokalnych
i Regionalnych

